

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-07-42936 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

לפני כבוד השופטת פנינה נויבירט

התובעים: גדי סבן

נגד

הנתבעים: שידורי קשת בע"מ

ב"כ התובע עו"ד יוגב בוטבול
ב"כ הנתבעת עו"ד מוטי ארד

פסק דין

פתח דבר

1. ביום 23.12.08 פרסמה הנתבעת, שידורי קשת בע"מ, כתבה באתר האינטרנט מאקו שבבעלותה. בכתבה נכתב, בין היתר, כי התובע, מר גדי סבן, ריצה מאסר בגין אונס בחורה. ביום 24.4.17 פרסמה הנתבעת כתבה נוספת באתר מאקו. בכתבה נכתב, בין היתר, כי התובע הורשע בעבירות סמים ובאונס, וכי הוא עובד כמנקה רחובות.

התובע הגיש תביעה כספית זו, לפיצוי בגין פרסומים אלה, ולהסרת הכתבה מיום 23.12.08, וזאת בהתאם לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965.

רקע כללי וטענות הצדדים

2. התובע, מר גדי סבן (להלן: "גדי"), היה בעברו שחקן קולנוע וטלוויזיה. בין היתר, הופיע גדי בסדרה "חלומות נעורים".

ביום 8.11.04 הורשע גדי, במסגרת עסקת טיעון, בביצוע מעשה מגונה בכוח, ונידון לשנתיים מאסר בפועל. במהלך ריצוי מאסרו, הורשע גדי במסגרת עסקת טיעון באחזקת חשיש בשנת 2003, ונידון לעשרה חודשי מאסר נוספים. לגדי 2 הרשעות קודמות – האחת, מיום 3.5.96, בגין העלבת שוטר, והשנייה, מיום 3.3.97, בגין תקיפת שוטר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

ביום 23.12.08 פרסמה הנתבעת, חברת שידורי קשת בע"מ (להלן: "קשת") באתר מאקו שבבעלותה כתבה, בה יוחס לגדי ריצוי עונש מאסר על אונס בחורה (להלן: "הכתבה הראשונה").

ביום 24.4.17 פרסמה קשת כתבה נוספת באתר מאקו, בה יוחסו לגדי הרשעה בעבירות סמים ובאונס, וכן נטען כי כיום הוא עובד כמנקה רחובות (להלן: "הכתבה השנייה").

ביום 25.6.18 שלח גדי מכתב לקשת, באמצעות בא כוחו, בו התבקשה קשת להסיר את הכתבה השנייה מאתר מאקו, לפרסם מכתב התנצלות ולשלם לגדי פיצוי. קשת ניאותה להסיר את הכתבה השנייה מאתר מאקו, אך סירבה ליתר דרישותיו של גדי. באשר לכתבה הראשונה, זו הוסרה בידי קשת מאתר מאקו רק לאחר שמיעת ההוכחות בתיק זה (בהתאם להודעת מאקו שהוגשה בתיק ביום 24.11.21).

תמצית טענות הצדדים

3. לטענת גדי, הפרסומים שפרסמה קשת בשתי הכתבות מהווים לשון הרע חמורה, בהיותם פרסום של דבר שעלול להשפיל, לבזות או לפגוע במשלח ידו של גדי, בהתאם להוראות סעיפים 1 ו-2 לחוק איסור לשון הרע. זאת מאחר שקשת ייחסה לגדי בכתבה הראשונה ובכתבה השנייה עבירה פלילית של אונס, בעוד הוא מעולם לא הורשע באונס. עוד טען גדי כי גם הפרסום בגדרה של הכתבה השנייה כי עבד כמנקה רחובות, כשבע שנים לאחר שסיים עבודתו כעובד תברואתי – יש בה לשון הרע, בפרט מאחר שמעולם לא היה מנקה רחובות.

בנוסף, טען גדי, כי הפרסומים אינם חוסים תחת הגנת אמת דיברתי, הגנת תום הלב או הגנת "זוטי דברים". הוא הדגיש, כי הגם שהורשע בביצוע עבירות אחרות, שאחת מהן בתחום עבירות המין, ייחוסה של עבירת אינוס לו, והצגתו בציבור ככזה, היא פגיעה בלתי מידתית וסבירה בשמו הטוב. גדי הבהיר, כי במקרה דנן מתקיימות החזקות שבחוק המלמדות כי קשת פעלה בחוסר תום לב. כמו כן קבל גדי על כך שקשת לא נקטה בכל אמצעי סביר להיווכח אם הפרסומים אמת או לא, קודם לביצועם.

גדי טען, כי בקביעת גובה הפיצוי, יש להתחשב בחומרת הפגיעה, בייחוס עבירת אונס לאדם שהורשע במעשה מגונה בכוח ובהצגתו כמנקה רחובות. כמו כן יש להתחשב בתפוצת הפרסום. לדבריו, למרות שהורשע בפלילים, הרשעתו האחרונה הייתה כ-14 שנה ממועד פרסום הכתבה השנייה, כאשר המעשים בהם הורשע אינם מתקרבים בחומרתם לעבירת האינוס. גדי הדף את הטענה כי השתהה בפנייה לקשת ובהגשת התביעה, בטענה כי לא מצופה ממנו לבדוק יום ביומו האם מתפרסמות עליו כתבות. הוא עמד על הסתירה בהתנהלותה של קשת, שמצד אחד קבלה על העיתוי בו פנה אליה גדי להסרת הכתבה השנייה, אך מנגד סירבה להסיר את הכתבה הראשונה. מעבר לכך, גדי הצביע על כך שקשת לא לקחה אחריות על הפרסום, ולא התנצלה עליו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

גדי טען, כי קשת היא גוף גדול, וכי היא בעלת אמצעים כלכליים, שפרסמה את הכתבות במטרה להשיא רווחים ולא להביא מידע חדשותי חשוב. הוא אף טען, כי יש מקום לחיובה של קשת בנסיבות המקרה בכפל פיצוי, מאחר שזו התכוונה לפגוע בו פגיעה "של ממש".

4. לטענת קשת, הפרסומים שפורסמו לא היו בעלי תפוצה משמעותית. לדבריה, גדי התעלם מהכתבה הראשונה במשך כעשר שנים, ולא הציג עדות לכך שהיה כל אדם שנחשף לה במהלך שלוש השנים שלאחר תום תקופת ההתיישנות מאז פרסומה, ואילו הכתבה השנייה היא כתבה זניחה, שהחשיפה אליה היתה זניחה, ושהוסרה מיד עם פנייתו של גדי בעניין.

עוד טענה קשת, כי הפרסומים אינם מהווים לשון הרע, מאחר שאין לגדי שם טוב, בהיותו עבריין מין שהורשע בעבירה חמורה, ושריצה בגין כך עונש מאסר משמעותי. קשת סברה, כי ראוי להחיל על המקרה את דוקטרינת התובעים חסיני לשון הרע, כלשונה, הלקוחה, לדבריה, מהדין האמריקאי, לפיה אדם שידוע לשמצה בעקבות מעשיו הפליליים – אין לו מוניטין להגן עליו, ולכן פרסומים לא מדויקים על עברו לא יפגעו בשמו ולא יסבו לו נזק בשל היעדר שם טוב.

מעבר לכך, טענה קשת, כי הפרסומים חוסים תחת הגנת "אמת דיברתי", בפרט מאחר שההבדל בין הרשעה במעשה מגונה בכוח, בנסיבות בהן הורשע גדי, לבין ההרשעה באיננו שיוחסה לגדי בפרסומים אינו מהותי. קשת אף טענה, כי יש עניין לציבור בפרסומים, שכן עסקינן בדמות ציבורית ידועה שהורשעה בעבירות חמורות.

כטענה חלופית, טענה קשת, כי אין מקום לפסוק לגדי פיצוי כלל, וכי לכל היותר יש לפסוק לו פיצוי סמלי בלבד. זאת בהתחשב בכך שגדי לא נהנה משם טוב במועד הפרסומים. קשת הפנתה לשורה של פסקי דין בהם נפסקו לתובע פיצויים סמליים בלבד, כאשר בוצעה כלפיו עוולה של לשון הרע, אך לא נגרם לו נזק ממשי, בשל התנהגותו של התובע. היא אף העלתה טענת התיישנות על עילת התביעה בגין הכתבה הראשונה, למרות שהיא היתה מצויה באתר מאקו, זנוחה ללא כל מתעניין בה. קשת אף טענה כי הנזק הפוטנציאלי לגדי מהכתבה השנייה היה מינימלי ביותר.

קשת הדגישה את השיהוי הניכר בו הוגשה התביעה. היא טענה כי בנקל יכול היה גדי לצמצם את הנזק הנטען שנגרם לו, בפרט מאחר שמיד עם פנייתו אליה הסירה את הכתבה השנייה. היא אף הפנתה לכתבה מאוחרת, מעמיקה ואוהדת, לדבריה, ששודרה בתוכנית "אנשים" אצל קשת, בה הוצג גדי באופן חיובי, כנסיבה נוספת להפחתת סכום הפיצוי. מעבר לכך, טענה קשת, כי מתקיימות בה נסיבות מקלות, שכן היתה משוכנעת באמיתות הדברים שפרסמה ולא התכוונה לפגוע בגדי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-07-42936 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

דין והכרעה

5. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ואת עדיהם, ועיינתי בכל שהובא לפני, הגעתי לכלל מסקנה, כי דין התביעה להתקבל בחלקה.

הפרסומים מהווים לשון הרע

הפרסומים מושא התביעה

6. תביעה זו נסובה על שני פרסומים שונים שפרסמה קשת באתר מאקו, כדלקמן:

הכתבה הראשונה - כתבה מיום 23.12.08, שנכתבה בידי העיתונאי גיא פלג, נושאת הכותרת: "השחקן גדי סבן חשוד בפלילים". בכתבה נכתב, בין היתר:

"השחקן גדי סבן שוב חשוד בפלילים: השחקן שהשתחרר לא מכבר אחרי שריצה עונש מאסר על אונס בחורה, חשוד עכשיו בשידול קטינות לשימוש בסמים"

הכתבה השנייה - ביום 24.4.17 פרסמה קשת כתבה נוספת באתר מאקו, נושאת הכותרת: "20 שנה אחרי: איך נראים כוכבי 'חלומות נעורים'?" הכתבה עסקה בכוכבי הסדרה "חלומות נעורים", בהם גם גדי. בכתבה הופיעה, בין היתר, תמונה של גדי. מעל התמונה הופיע הכיתוב "לחצו וגלו". לחיצה על התמונה באמצעות העכבר הביאה לחשיפת הכיתוב הבא, על גבי תמונתו של גדי:

"הקריירה שלו נגדעה כשהורשע בעבירות סמים ובאונס, עליהן נשלח למאסר וכיום עובד כמנקה רחובות".

גדי מיקד תביעתו בפרסומים בדבר ריצוי מאסר על אונס בחורה, הרשתו בעבירת אונס והיותו עובד כמנקה רחובות.

7. בהתאם לסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק"), לשון הרע היא, בין היתר, פרסום של דבר שעלול להשפיל, לבזות או לפגוע במשלח ידו של מי שמיוחס לו אותו דבר.

קשת פרסמה שתי כתבות באתר מאקו. פרסומים אלה באים בגדרה של הגדרת "פרסום" בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, אשר זו לשונה:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

2". (א) פרסום, לענין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.

(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות –

(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;

(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע.

לטענת קשת, הכתבה הראשונה פורסמה עוד בשנת 2008, ואילו גדי התעלם ממנה במשך כעשר שנים, ופנה לקשת למחיקתה לראשונה במכתב בא כוחו מיום 25.6.18. עוד טענה, כי אין אף עדות לכך שיש אדם שנחשף לכתבה הראשונה במהלך שלוש השנים שלאחר תום תקופת ההתיישנות מאז פרסומה.

באשר לכתבה השנייה, טענה קשת, כי מדובר בכתבה זניחה, עם חשיפה זניחה. לדבריה, גדי פנה להסרתה של הכתבה השנייה רק כחלוף ארבעה עשר חודשים ממועד פרסומה, כאשר שבוע אחד בלבד לאחר קבלת מכתב בא כוחו של גדי הוסרה הכתבה השנייה.

אך אין בטענותיה אלה של קשת כדי להוציא הפרסומים מושא התביעה מגדר פרסום, כמובא בחוק. לכל היותר, עשויות טענות אלה להשליך על גובה הנזק שנגרם, כפי שארחיב להלן.

8. בכתבה הראשונה יוחס לגדי ריצוי עונש מאסר על אונס בחורה. בכתבה השנייה יוחסו לגדי הרשעה בעבירת באונס, ונטען כי כיום הוא עובד כמנקה רחובות.

על פי אמות מידה אובייקטיביות, נדמה כי האדם הסביר היה חש כי פרסומם של התכנים האלה עלול להשפילו בעיני הבריות, או לעשותו מטרה לשנאה, בוז או לעג מצידם, לבזותו, ואף לפגוע במשלח ידו (להרחבה במבחן האובייקטיביות לשם תחולת הגדרת "לשון הרע" ו"פרסום" לשון הרע ראו, בין היתר, בע"א 740/86 יגאל תומרקין נ' אליקים העזני, פ"ד מג(2) 337). על כן יש לראות בפרסומים ככאלה הבאים בגדרה של לשון הרע, כהגדרתה בסעיף 1 לחוק.

ייחוסה של עבירת אינוס לגדי – בוודאי שיש בו משום פגיעה, בהתאם לאמות המידה האובייקטיביות כמפורט לעיל. באשר לייחוס עבודה כמנקה רחובות, אין כל פסול בעבודה זו, אך ייחוסה, אגב תיאור הרשעת גדי בעבירת אינוס, נדמה כי מקטין את גדי ומשווה רושם בדבר מצבו המדורדר, לבטח על רקע עברו כשחקן.

9. לטענת קשת, לא ניתן לקבוע כי הפרסומים שפרסמה מהווים לשון הרע, כהגדרתה בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, מאחר שאין לגדי שם טוב, בהיותו עבריין מין שהורשע בעבירה חמורה, ושריצה בגין כך עונש מאסר משמעותי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-07-42936 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

קשת הפנתה לגזר הדין שניתן בעניין (תפ"ח (מחוזי תל אביב-יפו) 1062/04 מדינת ישראל נ' גדי בן דב סבן (פורסם במאגרים 08.11.2004, להלן: "גזר הדין"). מגזר הדין עולה, כי נגד גדי הוגש במקור כתב אישום בגין עבירת אונס, וכי האישום הופחת למעשה מגונה בכוח בשל הסדר טיעון.

קשת טענה, כי הסדר הטיעון גובש מפאת חוסר רצונה של הנפגעת לעבור את הקשיים הכרוכים במתן עדות בהליך, ואחר שממילא הוסכם כי גדי יירצה עונש מאסר בפועל (סעיף 7 לסיכומי קשת). עוד טענה קשת, כי בהתאם להודאתו של גדי, הוא לא זכר דבר מהאירועים שהובילו להרשעתו, בשל היותו נתון במצב של שכרות. קשת הפנתה לדברי השופטים בגזר הדין, אשר היססו האם לאמץ את הסדר הטיעון נוכח חומרת המעשים שביצע גדי, "מעשים מיניים לא קלים", כלשון גזר הדין. המעשים המיניים שבוצעו אף תוארו בהרחבה בגזר הדין. כמו כן הפנתה קשת לדברי בית המשפט בדבר כך שהעונש המירבי הקבוע בצד עבירה של מעשה מגונה בכוח הוא שבע שנות מאסר בפועל, וכן בדבר כך שעונש המאסר בפועל של שנתיים שהושת על גדי עולה רק במעט על העונש המזערי שקבע המחוקק של 21 חודשי מאסר (סעיף 9 לגזר הדין). מעבר לכך, הפנתה קשת לקביעות בית המשפט בדבר עברו הפלילי של גדי (סעיף 11 לגזר הדין), וכן לעובדה כי לאחר הרשעת גדי בביצוע מעשה מגונה, ובהיותו במאסר, נגזרו עליו עשרה חודשי מאסר נוספים בגין תקיפת שוטר, איומים על עובד ציבור ושימוש בסמים.

על רקע האמור, טענה קשת, כי אין בפרסומים מושא התביעה כדי להוסיף לפגיעה בשמו של גדי.

מעבר לכך טענה קשת, כי שמו של גדי הוא שם רע, לאור המעשים בגינם הורשע וישב במאסר, כי אין המדובר בייחוס של הרשעה לגדי בתחום בו לא הורשע. קשת הפנתה לדברי בית המשפט בגזר הדין, לפיהם מעשה מגונה בכוח הוא עבירת מין חמורה, אשר כרוכים בה מרכיבים של אלימות וכפייה, בדומה לאונס, ובלשונה: "כפי שצינו השופטים הנכבדים שהרשיעו את התובע, מעשה מגונה בכוח, הוא עבירה שבדומה לאונס, מהווה עבירת מין חמורה, אשר כרוכים בה מרכיבים של אלימות וכפייה" (סעיף 9 לסיכומים, ההדגשה במקור).

10. לראשונה בסיכומיה, טענה קשת כי ראוי ליישם את דוקטרינת התובעים חסיני לשון הרע המעוגנת, לדבריה, בפסיקת בתי המשפט בארה"ב (Libel-Proof Plaintiff Doctrine). קשת טענה כי במקרים בהם תובעים מוכרים בקרב הציבור כידועים לשמצה, למשל, כאלה שלהם הרשעות מרובות, מוחלת דוקטרינה זו. קשת הפנתה לפסק הדין המנחה בעניין, לדבריה, שניתן בעניין Cardillo v. Doubleday & Co., 518 F. 2d 638 (2d Cir. 1975) (להלן: "עניין קרדילו"), למאמר Kevine L. Kite. Incremental Identities: Libel-Proof Plaintiffs, Substantial Truth, and the Future of the Incremental Harm Doctrine, 73 NYU Law Review 529 (1998), וכן לשורה של פסקי דין שניתנו בבתי משפט פדראליים בארה"ב, ושאמצו לטענתה את הדוקטרינה. קשת הבהירה, כי לא מצאה יישום של הדוקטרינה בפסיקה בישראל, אך טענה כי ראוי כי בית המשפט יאמצה, ויקבע לאורה, כי אין בפרסומים מושא התביעה משום לשון הרע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

קשת ביקשה לראות בהתנהגותו של גדי משום ראייה לכך שאף הוא לא ראה בפרסומים משום לשון הרע מפאת כך שאין לו שם טוב להגן עליו. היא הצביעה על כך שגדי פנה לראשונה לקשת כחלוף כעשר שנים מפרסום הכתבה ראשונה, וכחלוף כארבעה עשר חודשים מפרסום הכתבה השנייה. היא טענה כי חזקה על אדם שפרסום פוגע בשמו הטוב שיפנה לגוף התקשורת בתוך זמן סביר, וכי מחדלו של גדי מלמד, כאמור, כי אף לדידו לא ראה הצדקה להגנה על שמו הטוב.

אך לא השתכנעתי מטענותיה אלה של קשת.

11. אופן הצגת נסיבות הרשעתו של גדי בהתאם להסדר הטיעון לא היה מדויק, בלשון המעטה. טענתה של קשת, כי הסדר הטיעון גובש מפאת חוסר רצונה של המתלוננת ליתן עדות, הציגה באופן חלקי את האמור בגזר הדין. קשת השמיטה מדבריה את הנימוקים שסיפקה ב"כ התובעת להסדר הטיעון, כפי שפורטו בגזר הדין, בהם קושי ראייתי להוכחת עבירות אינוס וניסיון לאנוס מאחר שהמתלוננת לא נבדקה בידי רופא סמוך לאחר האירוע, ובהיעדר ראייה חיצונית לדבריה, וכן הודאתו של גדי וחרטתו (סעיף 4 לגזר הדין).

באשר לטענותיה של קשת בדבר היסוס השופטים לקבל את הסדר הטיעון נוכח חומרת המעשים, ובדבר קולת העונש שהושת על גדי, קשת אכן ציטטה מגזר הדין, אך השמיטה את הטיעונים לקולת עונשו של גדי (סעיף 10 לגזר הדין), וכן נמנעה מלהתייחס למשקל המשמעותי שייחס בית המשפט להודאתו של גדי ולחרטתו (סעיף 13 לגזר הדין).

12. מבלי להקל ראש, חלילה, בחומרת המעשה בו הורשע גדי, אף אין בידי לקבל את ניסיונה של קשת לייחס לשופטים שנתנו את גזר הדין את האמירה ממנה משתמע, כי עבירת מעשה מגונה בכוח דומה לעבירת אונס, כמצוטט לעיל. די אם אפנה לאמור בגזר הדין בעניין: "לא מצאנו פגם או פסול משמעותי בשיקולי התביעה, אשר עומדת בחזקת התקינות והכשירות כמפקדת על אינטרס הציבור, וזאת במיוחד בשל העובדה שהודאתו של הנאשם בעבירה, שמבלי להקל בה ראש, קלה לאין-ערוך מאלה שיוחסו לו בכתב-האישום המקורי, סייעה לתביעה להתגבר על קשיים ראיתיים משמעותיים שהיו יכולים להביא לזיכוי, גם מהמעשה שבו הודה והורשע" (סעיף 15 לגזר הדין). בית המשפט הדגיש, אם כן, כי עבירת מעשה מגונה בכוח היא "קלה לאין ערוך" מהעבירות שיוחסו לגדי בכתב האישום, וכן הדגיש, כי הסדר הטיעון נבע, בין היתר, מקשיים ראייתיים שהיו יכולים להביא לזיכוי של גדי, אף מעבירת מעשה מגונה בכוח.

עובדות אלה מציירות תמונה שונה מהתמונה הקיצונית אותה ביקשה קשת לשרטט, ודי בפער המשמעותי בין המציאות לבין אופן הצגת הדברים בידי קשת, כדי להעמיד בספק את טענותיה של קשת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

13. מעבר לכך, לא השתכנעתי מטענותיה של קשת בדבר יישומה של הדוקטרינה אותה כינתה "דוקטרינת התובעים חסיני לשון הרע". טענותיה של קשת בעניין הועלו לראשונה בסיכומיה, ודי בכך כדי להביא לדחייתן. למעלה מן הצורך, קשת לא הציגה ביסוס מספק לטענתה.

קשת צירפה כנספחים לסיכומיה את פסק הדין בעניין קרדילו, את מאמרו של המלומד קייט וכן שורה של פסק דין פדראליים. צרופות אלה, שהשתרעו על פני תשעים עמודים, הוגשו בשפה האנגלית. על אף ההחלטה מיום 28.2.22, שהורתה לקשת לתרגם צרופותיה, ככל שהיא מעוניינת בהגשתן, וההחלטה מיום 20.3.22, בה ניתנה לקשת ארכה להגשת התרגום, בחרה קשת, בסופו של דבר, שלא לתרגם הצרופות, ועל כן נגרעו הצרופות מסיכומיה בהחלטה מיום 10.4.22. בנסיבות אלה, אין בעצם אזכורם של פסקי הדין והמאמר כדי להצדיק החלתה של הדוקטרינה במקרה שלפני, בהיעדר תקדים ליישומה בפסיקה הישראלית.

14. אף לגופם של דברים, לא השתכנעתי כי טענותיה של קשת עולות בקנה אחד עם ההלכה הפסוקה, נוכח שורה של פסקי דין בהם אומץ ערך ההגנה על כבוד האדם מפני פגיעה בשמו ללא הצדקה, ובכלל זה אף על כבודו של מי שהורשע בדין.

זאת בהתאם לעקרון המעוגן במשפט העברי האוסר על הלבנת פנים של כל אדם, מכוח התפיסה הרואה בכל אדם כמי שנברא בצלם, המונצחת בדברי רבי עקיבא במשנה (אבות, ג, יד):

"הוא היה אומר, חביב אדם שנברא בצלם. חבה יתרה נודעת לו שנברא בצלם, שנאמר (בראשית ט), כי בצלם אלקים עשה את האדם"

יש להפנות, בהקשר זה, לדבריו של כבי' השופט טל, כתוארו אז, בת"א (מחוזי ירושלים) 172/89 פלוני נ' הכתב-אלמוני, תשנ"ד (2) 397 (1992), בעמ' 408:

"לכך יש להוסיף שעל פי ההלכה היהודית, איסור חמור הוא להזכיר לאדם רשעותיו הקודמות, ולומר לו: "זכור מעשיך הראשונים" (בבא מציעא, פרק ד, משנה י). והעושה כן עובר על איסור "אונאת דברים", שנאמר (ויקרא, כה, יז) "ולא תונו איש את עמיתו".

ואמרו בגמרא (בבא מציעא, נח): "אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בר יוחאי: גדול אונאת דברים מאונאת ממון, שזה נאמר בו ויראת מאלקיך וזה לא נאמר בו ויראת מאלוקיך... זה בגופו וזה בממונו... זה ניתן להישבון וזה לא ניתן להישבון... כל המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים". וכן אמרו שם בגמרא שכל היורדים לגיהנום - חוזרים ועולים, חוץ משלושה שירודים ואינם עולים ואחד מהם המלבין פני חברו ברבים. וכן אמרו: "נח לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים" (שם).

ובאבות (פרק ג, משנה י"א) אמרו: "... והמלבין פני חברו ברבים... אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים - אין לו חלק לעולם הבא".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-07-42936 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

וכן אמרו: "ונגשו אל המשפט... והרשיעו את הרשע... והיה אם בן הכות הרשע והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר. ארבעים יכנו לא יוסף. פן יוסיף להכותו על אלה מכה רבה ונקלה אחיך לעיניך" (דברים, כה א-ג). "כל היום קוראו רשע, ומשלקה קראו אחיך" (רש"י, שם).
וכן אמרו (מכות, כג): "כיוון שלקה - הרי הוא כאחיך".

וכן ראוי להפנות לדבריו של כב' השופט לוי, כתוארו אז, בע"פ (מחוזי תל אביב-יפו) 60/88 פרנקל שלמה נ' יואל ישראלי, תש"ן(2) 353 (1989) (להלן: "עניין פרנקל"). בעניין פרנקל התקבל ערעורם של עיתונאים, שפרסמו אודות הקובל כתבה בשבועון "העולם הזה". נפסק, כי אף שהמערערים השתמשו בלשון בוטה, הם התבססו על עובדות אמת שראוי להביאן לידעת הציבור. לצד זאת, ציין כב' השופט לוי בפסק דינו, כי גם מי שחטא בפלילים, זכאי להגנה על שמו הטוב, וכי הגנה זו גוברת, ככל שחולף הזמן מאז חזר למוטב. הוא אף הבהיר, כי לו היו העיתונאים מעלים בכתבתם הרשעות מתחום אחר בהן הורשע הקובל שנים קודם לכן, ללא עילה או הסבר, היה מקום לשקול לראות בכך משום פרסום לשון הרע. אגב זאת, ציין כב' השופט לוי את הדברים הבאים, כשהוא נסמך על מאמרו של פרופ' נחום רקובר "ההגנה על כבוד האדם":

"שנו קדמונינו, ש"כל המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים". ומוסיף בענין זה ד"ר נחום רקובר בחיבורו - "ההגנה על כבוד האדם", כשהוא מתייחס לדבריו של רבי יוחנן בן-זכאי שהסביר את ההבדל בין עונשו של מי שגנב שור לזה שגנב חמור:

"הדיבור על כבוד הבריות בהקשר לעבריינים הינו מפתיע, ובכך גדולתו של הרעיון. שהרי בהענקת כבוד למי שראוי לכבוד בשל מעלותיו, אתה מכבדו על סגולותיו המיוחדות, בעוד שמי שנעדרות אצלו תכונות נעלות, שכל מהותו היא היותו אדם - כאן כשאתה מכבדו אתה מכבדו כאדם. זאת ועוד: בעוד שסתם אדם - היינו האדם הבינוני - אין כבודו עלול להיפגע, הרי העברייך, כבודו מחולל בידי עצמו, ומחולל בעיני הציבור. אף-על-פי-כן אין הוא מוצא ממסגרת החוק".

(וראו: אורי שנהר, "דיני לשון הרע" 1997, 63; נחום רקובר, "ההגנה על כבוד האדם", סדרת מחקרים וסקירות במשפט העברי נד (תשל"ח), בעמ' 4).

ברוח זאת קבעה כב' השופטת פרוקצ'יה ברע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (פורסם במאגרים 12.11.2006, (להלן: "עניין בן גביר"), בעמ' 90), כי גם אדם שעברו הוכתם זכאי להגנה על שמו הטוב, אף כי עברו, והשם שעשה לו, עשויים להשפיע על אומדן היקף הפגיעה בו בגין הפרסום, כדלקמן:

"גם אדם ששמו הוכתם בשל התנהגותו, דעותיו, והרקע ממנו בא, זכאי לכך ששמו לא יושחר בלא הצדקה. עם זאת, היקפה של הפגיעה נאמד, בין היתר, בהתחשב בתדמיתו של אותו אדם בעיני הציבור, ויש להתחשב בכך גם בענייננו"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

דברים אלו נכונים ביתר שאת במקרה שלפני. גדי זכאי להגנה על שמו הטוב, לבטח בהתחשב בפרק הזמן המשמעותי שחלף ממועד הרשעתו של גדי ועד למועד פרסום הכתבה השנייה ולמועד הסרת שתי הכתבות מאתר מאקו. אמנם עברו של גדי עשוי להשליך על אומדן הפגיעה, ולכך אדרש בהמשך, אך אין מקום לשלול ממנו פיצוי.

אף לא השתכנעתי מטענתה של קשת, כי התנהגותו של גדי מלמדת, כי לא הכיר בקיומו של שם טוב הראוי להגנה. עצם הגשתה של התביעה דנן מעידה, כי גדי עומד על הגנת שמו הטוב, ואף לו השתהה בהגשת תביעתו, הרי שלכל היותר עשוי הדבר להשליך על אומדן הנזק שנגרם לו, כפי שארחיב להלן.

אמיתות הפרסום

15. בהתאם להוראת סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, במידה שמוכח שהפרסום היה אמת, והיה בפרסום עניין ציבורי, תהא בכך הגנה טובה למפרסם. במקרה שלפני, לא התרשמתי כי היה אמת בפרסומים, וממילא אף לא היה עניין ציבורי בהם, ועל כן אין מקום לתחולת הגנת "אמת דיברתי".

אין אמת בפרסומים בדבר הרשעת גדי באונס, שכן גדי לא הורשע מעולם בביצוע אונס.

16. קשת לא חלקה על כך שאין אמת בפרסומים אלה. היא התמקדה בטענה, כי ההבדל בין מעשה מגונה בכוח, בנסיבות בהן הורשע גדי, כמפורט לעיל, לבין אינוס הוא בגדר הבדל לא מהותי בין הפרסום למציאות, וכי הפרסום בדבר הרשעה באינוס אינו שונה באופן מהותי מהמציאות, ולכן חלה הגנת "אמת דיברתי".

קשת הפנתה, לעניין זה, לחוות דעתו של כב' השופט גרוניס בדנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, סז(1) 667 (2014), בפסקה 28, שפסק כי "לא כל פער בין העובדות העולות מן הפרסום לבין האמת המשפטית יוביל למסקנה כי לא נתקיים התנאי של אמיתות הפרסום. כפי שנקבע במפורש בסעיף 14 לחוק, ההגנה לא תישלל רק בשל העובדה שלא הוכחה אמיתותו של "פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

עוד הפנתה קשת לפסק הדין בת"א (שלום ת"א) 13368-05-12 שמעון ביטון נ' אלון חכמון (פורסם במאגרים 30.04.2014), בו נקבע כי אין הקורא מדקדק בשאלה האם חש תובע ב"ניצול" לרעה או ב"שימוש לרעה", ואין לכך משמעות לקורא מן היישוב.

אך לא השתכנעתי מטענותיה.

17. כפי שהרחבתי לעיל, אופן תיאורה של קשת את נסיבות הרשעתו של גדי, כעולה מגזר הדין, חוטא לאמת, ומתאר באופן חלקי בלבד את הקביעות שבפסק הדין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-07-42936 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

אף אין ממש בטענה, כי ההבדל בין הרשעה בביצוע מעשה מגונה בכוח לבין ביצוע אינוס אינו מהותי. אשוב ואפנה, בהקשר זה, לקביעה בגזר הדין לפיה: "הודאתו של הנאשם בעבירה, שמבלי להקל בה ראש, קלה לאין-ערוך מאלה שיוחסו לו בכתב-האישום המקורי, סייעה לתביעה להתגבר על קשיים ראיתיים משמעותיים שהיו יכולים להביא לזיכוי, גם מהמעשה שבו הודה והורשע" (סעיף 15 לגזר הדין).

ההבהרה בגזר הדין, כי העבירה בה הורשע גדי "קלה לאין ערוך" מעבירת האינוס, כמו גם ההבהרה, כי אלמלא הסדר הטיעון עשוי היה גדי להיות מזוכה, אף מהעבירה בה הורשע בפועל, נוכח הקשיים הראיתיים המשמעותיים שעמדו בפני התביעה – כל אלה שומטות הקרקע תחת טענותיה של קשת.

מעבר לכך, איני מקבלת את הטענה, כי הקורא מן היישוב לא יבחין בין עבירת מעשה מגונה בכוח לבין עבירת אינוס. ההבדל בין ביצוע מעשה מגונה בכוח לבין ביצוע אינוס הוא הבדל משמעותי, וגם הציבור הרחב, שאינו בקיא בהוראות החוק, יודע להכיר בין מונחים אלו. אף לא ניתן להשוות בין התדמית השלילית הדבקה באנס לבין זו הדבקה במי שביצע מעשה מגונה בכוח – מבלי להפחית בחומרת המעשה האחרון.

עולה, אם כן, כי ההבדל בין ביצוע מעשה מגונה בכוח לבין אינוס הוא הבדל מהותי. כך ראה את הדברים בית המשפט בגזירת דינו של גדי, וכך רואה זאת אף הציבור.

18. קשת הפנתה לדברי בית המשפט שניתנו בת"א (שלום עכו) 924-10-16 בהאא בכרי נ' רשת מדיה בע"מ (פורסם במאגרים 29.04.2022), שם נדחתה תביעה שהוגשה בגין פרסום כתבת תחקיר, שעסקה בנסיבות רציחתה של המנוחה נסרין מוסראתי. במסגרת הכתבה צויין שמו של התובע, כמי שעקב אחר המנוחה, וידא את זהותה והודיע על כך לרוצח. אך בפועל היה זה אדם אחר שביצע פעולות אלה. עם זאת, התובע הורשע בקשירת קשר לחטיפת המנוחה ונידון לכארבעה עשר חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט פסק כי הוא היה מעורב "עד צוואר" באירועים שקדמו לרצח. בנסיבות אלה בית המשפט קבע, כי הפער בין המציאות העובדתית לבין הדברים שפורסמו הוא בבחינת "זוטי דברים", ואינו גדול ומשמעותי דיו, עד כדי הצדקת ייחוס לשון הרע לנתבעים. (פסקה 33 לפסק הדין). אך אין בין כך לבין ענייננו דבר. כמפורט לעיל, אין לראות במקרה שלפני בפער בין הפרסומים לבין האמת משום "זוטי דברים" אשר ניתן לבטלו בהינף יד.

באשר לטענה, כי ההרשעה בביצוע מעשה מגונה בכוח באה בעקבות עסקת טיעון – טענה זו אינה מן העניין, שכן כל עוד לא הורשע גדי בפועל באינוס אין לראותו בגדר אנס, ולא היתה הצדקה להציגו ככזה בפרסומים.

סיכומם של דברים, אין אמת בפרסומים כי גדי הורשע באינוס, ואין לבטל הפער בין פרסומים אלה לבין האמת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

19. מעבר לכך, אין אמת בפרסום כי גדי עבד כמנקה רחובות. פרסום זה נעשה, כאמור, בגדרה של הכתבה השנייה, מיום 24.4.17, בה נכתב כי נכון למועד פרסום הכתבה עובד גדי כמנקה רחובות, ובלשון הכתבה: "כיום עובד כמנקה רחובות". על פי עדותו של גדי, בעברו עבד בתחום התברואה, כנהג משאית שניקתה את הרחוב.

גדי העיד, כי החל מינואר 2011 הוא הפסיק לעבוד כעובד תברואה בינואר 2011, וכי כיום הוא מנהל צי רכבים בחרת "ירון בר" (סעיפים 11 – 13 לתצהיר גדי). קשת לא הציגה כל ראיה לכך שבמועד פרסום הכתבה השנייה עבד גדי כעובד תברואה.

למעלה מכך, העד מטעמה של קשת, מר איתי ולדמן, עורך אתר מאקו (להלן: "איתי"), הודה בחקירתו, כי קשת כלל לא טרחה לברר מהו משלח ידו קודם לפרסום הכתבה השנייה, וכי נסמכה על הפרסומים בתקשורת בלבד, ובלשונו (במענה לשאלה: "בדקתם את הנושא?"): "כנראה לא באותו רגע נתון. הם קראו בכתבה קודמת שנעשתה לוי" (עמ' 29, שורה 24).

באשר לפרסומים שלדברי קשת עליהם נסמכה בפרסום המידע אודות גדי, עסקינן בפרסומים תקשורתיים, שלכל היותר ניתן לראות בהם משום עדות מפי השמועה, כפי שארחיב להלן. ומכל מקום, המדובר בכתבה שפורסמה באתר NRG ביום 10.9.09, נושאת כותרת "השחקן גדי סבן מנקה את כתמי העבר", בה מתואר גדי כמי שמנקה רחובות באמצעות נהיגה על משאית לניקוי רחובות, וכן על ראיון ששודר עם גדי בתכנית "אולפן שישי" ביום 10.9.09. אין בפרסומים אלה כדי ללמד כי בשנת 2017 הועסק גדי כמנקה רחובות, כפי שנטען בכתבה השנייה.

20. נוכח הקביעה כי אין אמת בפרסומים, מתייתרת ההכרעה בשאלה האם היה בהם עניין ציבורי. למעלה מן הצורך, יש מקום לפקפק בעניין הציבורי בפרסום הכתבה השנייה, מיום 24.4.17, בדבר הרשעתו של גדי מיום 8.11.04, שנים לאחר שמעמדו הציבורי של גדי כשחקן הועם, שכן כלל לא ברור כי יש לראות בו משום דמות ציבורית, כפי טענת קשת. על הגדרתה העמומה של "הדמות הציבורית" עמד בית המשפט בע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2) 607, 621 – 622, בקבעו, "כי אדם יחשב 'דמות ציבורית' ככל שנגיעתו לענייני ציבור והשפעתו עליהם היא רבה יותר, וככל שהופעתו בציבור וגישתו לאמצעי התקשורת רבה יותר. על בסיס קביעה זו, פסק כב' השופט ריבלין בעניין בן גביר, כי הבחינה האם עסקינן בדמות ציבורית תיעשה בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה, ותושפע, בין היתר, מהשאלה האם עסקינן בפרסום רכילותי גרידא, או שמא בפרסום בעל ערך ציבורי (פסקה 22 לחוות דעת השופט ריבלין, וכן ראו שנהר, עמ' 233 – 236).

ראוי להפנות, בהקשר זה, לקביעות בע"א 214/89 אריה אבנרי נ' אברהם שפירא, מג(3) 840 (1989), אליו הפנתה קשת בסיכומיה, בדבר אמות המידה לקיומו של עניין לציבור (בפסקה 25). בית המשפט קבע, כי העניין לציבור גובר במקרה בו עסקינן באנשים הנושאים משרות ציבוריות, או שהם בתפקידים שלציבור

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

עניין בהם. אמות מידה אלה שפותחו בהלכה הפסוקה מעידות בספק את הטענה כי יש לראות בגדי משום דמות ציבורית, שיש עניין ציבורי בפרסום מידע אודותיו.

21. בכתב ההגנה טענה קשת, כי עומדת לה הגנת תום הלב, המעוגנת בהוראת סעיף 15(1) לחוק איסור לשון הרע. זאת מאחר שלדבריה ביצעה הפרסומים בתום לב, תוך הסתמכות על מספר פרסומים קודמים של צדדים שלישיים. בסיכומיה נמנעה קשת מלהעלות כל טענה לתחולתה של הגנת תום הלב. משזנחה קשת טענותיה בעניין, מתיירת ההכרעה בהן.

למעלה מן הצורך, איני מקבלת הטענה, כי קשת הסתמכה בתום לב על פרסומים בגופי תקשורת אחרים. קשת לא הציגה כל פרסום אודות הרשעת גדי באונס, או אודות היותו מנקה רחובות במועד פרסום הכתבה השנייה.

מעבר לכך, בדיקה פשוטה ונגישה של העובדות מושא הפרסומים הייתה מיירת הפרסום השגוי, ואין בפרסומים תקשורתיים אחרים, המהווים, לכל היותר, עדות מפי השמועה, כדי להחליף בדיקה חיונית זו המצופה מגוף תקשורתי כקשת (ראו, בין היתר, רע"א 10012/09 משה שניידר נ' מע"צ - החברה הלאומית לדרכים בישראל בע"מ (פורסם במאגרים 09.02.2010, בפסקה 23).

מסקנה זו מתחייבת אף מכוח הוראת סעיף 17(א) לחוק איסור לשון הרע, לא תעמוד הגנת תום הלב למפרסם שסירב להסיר את הפרסום המזיק. כפי שאפרט להלן, קשת סירבה להסיר את הכתבה הראשונה עד לתום שלב ההוכחות במסגרת הליך זה. גם בכך יש כדי לשמוט טענותיה לתחולת הגנת תום הלב (טענות אותן זנחה, כאמור, בסיכומיה).

הנזק וגובה הפיצוי

22. בהתאם להוראות סעיף 19 לחוק איסור לשון הרע ולהלכה הפסוקה, בפסיקת הפיצוי הסטטוטורי, המעוגן בהוראות סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע, יתחשב בית המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה בשמו הטוב של התובע, באופי הפגיעה ונסיבותיה, מעמד הפוגע והנפגע והיקף תפוצת הפרסום (ע"א 7426/14 פלונית נ' עני"ד דניאל (פורסם במאגרים 14.3.16); רע"א 3832/11 פישביין נ' בומבך (פורסם במאגרים 18.1.12); ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי (פורסם במאגרים 4.8.08), להלן: "עניין נודלמן"). בהתאם לאמות מידה אלה, אני מתרשמת כי יש מקום לפיצויו של גדי בגין הפרסומים, כפי שאפרט להלן.

23. במקרה שלפני, פורסמו שתי כתבות, האחת ביום 23.12.08, בה יוחס לגדי ריצוי עונש מאסר על אונס בחורה. השנייה ביום 24.4.17, בה יוחסה לגדי הרשעה בעבירת אונס, וכן נטען כי כיום הוא עובד כמנקה רחובות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

ייחוס ביצוע עבירת אונס לגדי, מקום בו הוא הורשה בביצוע עבירת מעשה מגונה בכוח – מהווה פגיעה חמורה בשמו הטוב של גדי, כפי שהרחבתי לעיל.

באשר להצגת גדי כמנקה רחובות, לא התרשמתי כי יש פער משמעותי בין תיאורו כמי שנוהג על משאית תברואה לבין התיאור "מנקה רחובות" (לשם התרשמות, גם בכתבה שפורסמה באתר NRG ביום 10.9.09 תואר גדי כמי שמנקה רחובות, אף כי הוסבר כי הוא למעשה נהג משאית, כאמור).

אכן, הצגתו של גדי כמנקה רחובות, כשש שנים לאחר שהפסיק לעבוד כנהג משאית תברואה, מבלי שבוצעה בדיקה של משלח ידו הנוכחי קודם לכן – תורמת לתמונה אותה ביקשה קשת להציג של גדי, כמי שמצוי במצב מדורדר וחמור מכפי שהוא באמת, אף כי היקף הפגיעה בייחוס העבודה המדוברת לגדי – ברף הנמוך.

24. באשר לחשיפה לפרסומים, שתי הכתבות פורסמו על ידי קשת באתר מאקו שבבעלותה, ומכאן מתבקשת המסקנה, כי פוטנציאל החשיפה לכתבות היה גבוה.

בנוגע לכתבה השנייה טענה קשת, כי הכתבה לא ציינה את שמו של גדי בכותרת הראשית או בכותרת המשנה, כי תמונתו של גדי נתגלתה רק למי שגלל את הכתבה לסופה, וכי רק מי שלחץ על התמונה, מתוך התעניינות ספציפית בגדי, נחשף לשורה שנכתבה אודותיו.

25. לטענת קשת, הכתבה השנייה זכתה ל- 24,000 צפיות בלבד. לדבריה, כמות הצופים בהכרח נמוכה מכמות הצפיות, מאחר שרק חלק קטן מהצופים בחר ללחוץ על תמונת גדי ולקרוא המלל תחתיה.

אכן על מנת לקרוא את הפרסום בגדרה של הכתבה השנייה, נדרשה גלילת המסך כלפי מטה ולחיצה על תמונתו של גדי, אף כי מעל לתמונה הופיע הכיתוב "לחצו וגלו". משמע שהקורא לא היה צריך לנחש כי עליו ללחוץ על התמונה, אלא הונחה לעשות כן.

עם זאת, טענתה של קשת בדבר כמות הצפיות בכתבה השנייה ובדבר כמות הצופים בפרסום אודות גדי בגדרה בפרט – הועלתה ללא ביסוס ראיתי. אף שקשת טענה כי היא נסמכת על נתוני הרייטינג לאותו היום (ראו למשל בסעיף 14 לתצהיר העדות הראשית מטעם איתי ולדמן, עורך אתר מאקו), נתונים אלה לא צורפו.

ומכל מקום, גם אם אניח, כי אכן היו 24,000 צפיות בכתבה, הרי שבאופן אובייקטיבי מדובר בהיקף רחב של הפרסום. הנחתה של קשת, כי רק חלק מהצופים בכיתוב בנוגע לגדי נכללים ב- 24,000 הצפיות אמנם אינה בלתי הגיונית, אך בהיעדר נתונים אובייקטיביים בדבר היקף הצופים בכיתוב זה, לא ניתן להסיק כי מדובר במספר צפיות זניח, כפי שביקשה קשת להציג.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

26. ראוי להתחשב גם בשיהוי בפנייה לקשת ובהגשת התביעה. רק כחלוף כעשר שנים מפרסום הכתבה הראשונה וכארבעה עשר חודשים מפרסום הכתבה השנייה פנה גדי, באמצעות בא כוחו, לראשונה לקשת, וגם אז התמקדה פנייתו בדרישה להסיר את הכתבה השנייה בלבד. השיהוי הניכר בהתנהלותו של גדי הוא בעוכריו. יש בו כדי ללמד כי גדי עצמו לא פעל באופן המיטבי לצמצם את הנזק הנטען מהפרסומים, וממילא הדבר משליך אף על טענותיו כלפי קשת בעניין.

בתצהירו, תירץ גדי את השיהוי בטענה, כי כלל לא היה מודע לפרסומים, וכי מיד עם היוודע דבר הכתבה הראשונה פנה לעורך דין (ראו, למשל, בסעיף 20 לתצהיר גדי).

טענתו זו של גדי נטענה כלאחר יד, ללא פירוט מספק של נסיבות הגילוי וכפועל יוצא מכך של הסיבה להשתהותו הממושכת.

טענה זו אף נסתרה בחקירתו של גדי, עת אישר כי התמהמה במשלוח מכתב לקשת ובהגשת תביעה, לאחר פרסום הכתבה השנייה, בין היתר בשל אילוצי עבודה ועל מנת לחסוך כסף להסדרת ייצוג משפטי, ובלשונו: "הלכתי לעו"ד לא זוכר את השם בתל אביב. ישבתי איתו. וירדתי מזה ואז הוא שותף במשרד אחר. הוא היה שותף עם העו"ד שדיברתי בהתחלה. והיו דברים שקרו ואז לוקח זמן. יש לי מטלות לגרור מכוניות ... הוא ביקש את הסכום מסויים לכסף בשביל לארגן את הסכום זה צריך לעבוד" (עמ' 16, שורות 28 – 30, 32 – 33).

מעבר לכך, גדי אישר בחקירתו כי היה מודע במשך זמן מה לקיומה של הכתבה הראשונה, אך התעכב בקידום עניינו, ובלשונו: "היתה כתבה אחרת שפרסמו נגדי בידיעות אחרונות ולקח לי התייעצתי עם עו"ד הוא דיבר עם העורך עברו כל כך הרבה שנים. הדברים לוקחים את זמן. מה שחשוב לי אני רוצה לדעת שבעתיד אני לא צריך לקום ולהסתובב כל היום בהרגשה לא טובה כי כתבת לא עשה את העבודה כמו שצריך" (עמ' 17, שורות 13 – 16). משמע שגדי התמהמה מנקיטת פעולות להסרת הפרסומים ללא הצדקה ממשית.

יתר על כן, גם אם אניח, כי גדי לא ידע על הפרסומים עד לפנייתו לקשת כאמור, הרי שיש בעובדה זו כדי ללמד כי החשיפה לכתבות לא היתה גבוהה, וכי לא נגרם לגדי נזק משמעותי, במובן של פגיעה בשמו הטוב ובמשלח ידו. לו היה נגרם לגדי נזק משמעותי בעטיים של הפרסומים, ניתן היה לצפות כי דבר הפרסומים היה נודע לגדי.

באשר לטענתה של קשת, כי לו היה גדי פונה אליה מבעוד מועד היה טורחת ומסירה הפרסומים, טענה זו אכן תקפה ביחס לכתבה השנייה, אותה דאגה קשת להסיר סמוך לאחר פנייתו של גדי אליה בעניין. אך אינה תקפה ביחס לכתבה הראשונה, אותה מיאנה קשת מלהסיר גם לאחר הגשת תביעה זו, ועד לאחר שלב ההוכחות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

27. לראשונה בסיכומיה, טענה קשת כי עילת התביעה בגין פרסום הכתבה הראשונה התיישנה מאחר שהתביעה הוגשה למעלה משבע שנים לאחר פרסומה. עוד טענה קשת, כי גדי לא טרח להראות כי איש מלבדו קרא את הכתבה הראשונה בשבע השנים שקדמו לפנייתו הראשונה, וכי הכתבה היתה "זנוחה ללא כל מתעניין בה". איני מוצאת בטענות אלה ממש.

שתי הכתבות התפרסמו באתר מאקו שבבעלות קשת, ומכאן מתבקשת ההנחה כי היקף החשיפה לפרסומים היה גבוה. בנסיבות אלה, לא נדרשת הוכחה מצידו של גדי כי אכן היתה חשיפה לתכנים שפורסמו. מעמדו של אתר מאקו מדבר בפני עצמו.

למעלה מכך, אף לדידה של קשת, לכל היותר עסקינן בהתיישנות עילת התביעה ביחס לתקופה שקדמה לשבע השנים לפני פנייתו הראשונה של גדי אליה. אף אזכיר, כי לאחר שקשת התבקשה להסיר הכתבה הראשונה מאתר מאקו, סירבה לכך (ראו, למשל, בהודעת קשת מיום 14.12.20, בדבר אי הסכמתה להסרת הכתבה הראשונה מאתר מאקו). בחירתה זו של קשת מלמדת כי עילת התביעה כנגדה בגין פרסום הכתבה הראשונה בעינה עומדת, וכן שומטת הקרקע תחת טענתה כי מדובר בכתבה זנוחה שאף אחד לא מצא בה עניין. אם אכן זנוחה הכתבה ואיש לא קרא אותה, מדוע היה כה חשוב לקשת להותירה על כנה, על אף עגמת הנפש שזו הסבה לגדי?

28. בקביעת גובה הפיצוי אף יש לקחת בחשבון את התנהלותה של קשת קודם לפרסומים ולאחריהם. כפי שהרחבתי לעיל, קשת לא בדקה את העובדות קודם לביצוע הפרסומים. קשת סירבה להסיר את הכתבה הראשונה מאתר מאקו עד לאחר תום שלב ההוכחות בהליך זה. היא אף לא התנצלה מעולם על הפרסומים. מנגד קשת הסכימה להסרת הכתבה השנייה מאתר מאקו סמוך לאחר פנייתו של ב"כ גדי בעניין. התנהלותה זו משליכה על גובה הפיצוי (ראו: עניין נודלמן, בפסקה 53, רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף, נה(5) 510 (2001), בפסקה 19).

קשת טענה, אמנם, כי יש להתחשב בכך שבחודש יולי 2018, לאחר הגשת תביעה זו, שודרה בקשת כתבת ראיון מעמיקה ואוהדת עם גדי, באורך של כ- 15 דקות, בתוכנית "אנשים". לדבריה גדי הוצג באופן חיובי, והביא את גרסתו להאשמתו באונס. קשת טענה, כי בעקבות שידור הכתבה ספגה ביקורת "ברחבי האינטרנט", כלשונה, על כך שהיא מלבינה עברייני מין, וכן טענה, כי יש להתחשב בכך כנסיבה נוספת להפחתת סכום הפיצויים.

קשת הפנתה לעניין נודלמן ולתא"מ (שלום נת') 42103-12-10 אלכסנדר מילמן נ' טל פרז'ון (פורסם במאגרים 04.11.2014), אף כי פסקי דין אלה לא התייחסו במפורש לפרסומה של כתבה אוהדת, כנסיבה שיש להתחשב בה בהפחתת הפיצוי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

מכל מקום, הכתבה הוצגה במעמד ישיבת ההוכחות (עמ' 14, שורה 1), ואני מתרשמת כי היא מכבדת וראויה. גדי אמנם הכחיש כי הכתבה היתה מפרגנת, וטען כי בניגוד לאופן הצגת הדברים בידי קשת, לא נתנו לו לומר מה שהוא רוצה במשך 15 דקות, והושמטו חומרים בעריכה (ראו, למשל, בחקירתו, בעמ' 12, שורות 3, 5). עם זאת, גדי לא הכחיש כי הכתבה היתה אובייקטיבית, ואישר כי גם התכנים הקשים שהוצגו בה אכן היו נכונים (שם, שורות 12, 19).

אך טענתה של קשת כי ספגה ביקורת בעקבות הפרסום לא הוכחה, ולא נתמכה בכל אסמכתא. למעלה מכך, מאחר שקשת עמדה בסירובה להסרת הכתבה הראשונה, ונמנעה מקבלת אחריות ומהתנצלות על הפרסומים, איני מתרשמת כי די בפרסום הכתבה כדי למתן את הפגיעה בשמו הטוב של גדי.

גדי אמנם קבל על כך שאגב הסרת הכתבה השנייה, הוסרה תמונתו וכל התייחסות אליו בגדרה של הכתבה השנייה. אך לא מצאתי להלין על קשת בעניין, בפרט נוכח פרסומה של הכתבה אודות גדי בתכנית "אנשים". זאת מבלי לשכוח כי קשת לא קיבלה אחריות על הפרסומים ולא התנצלה, כמבואר לעיל.

29. קשת טענה, כי במועד פרסום הכתבות לא נהנה גדי משם טוב. עוד טענה קשת, כי היקף הפגיעה בגין פרסום לשון הרע על אדם שהורשע בפלילים בעבירות חמורות, כגדי, אינו כשיעור הפיצוי שיש לפסוק לאדם ששמו ללא רבב, והפנתה להוראת סעיף 22(2) לחוק איסור לשון הרע כתימוכין לטענתה זו. לדבריה, מאחר שלא היה לגדי שם טוב במועד פרסום הכתבות, הרי שלכל היותר יש לפצותו בפיצויים סמליים.

אכן, כפי שהרחבתי לעיל, עברו הפלילי של האדם ומוניטין שלילי שלו – עשויים להשליך על אומדן הפגיעה בו בגין הפרסום. אך לא התרשמתי כי בנסיבות המקרה שלפני יש הצדקה לפסיקת פיצויים סמליים בלבד.

קשת הפנתה לשורה של פסקי דין בהם נפסקו פיצויים סמליים לתובע, שהתנהגותו הצדיקה הדבר - ע"א 723/74 הוצאת עתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, לא(2) 281 (1977) (להלן: "עניין הארץ") – במסגרתו נדחה ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בו חוייבו המערערים בפיצוי המשיב 2 בסך של 10,000 לירות ובפיצוי המשיבה 1, חברת החשמל - בפיצוי של לירה אחת. אך בעניין הארץ נפסק הפיצוי הנמוך לחברת החשמל, בעיקר בגלל שסירבה להגיב על שאלת כתב שפנה אליה קודם לפרסום הכתבה (ראו בפסקה 4 לפסק הדין), וממילא אין המשל דומה לנמשל.

עוד הפנתה קשת לפסק הדין שניתן בעניין בן גביר, בו נפסק ברוב דעות פיצוי בסך של 1 ₪ לטובת המערער, נוכח הביקורת של בית המשפט על עמדותיו של המערער, כדמות ציבורית (ראו, בן היתר, בפסקה 25 לפסק דינה של כבי' השופטת ארבל). אך אין להקיש מפסק דין זה לענייננו, בו לא בוטאו עמדות יוצאות דופן מטעמו של גדי, נוכח הספק האם בכלל ניתן לראות בגדי משום דמות ציבורית, ובהתחשב בפער המשמעותי בין העבירה בה הורשע גדי לבין מה שיוחס לו בפרסומים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

30. אני ערה לפסקי דין בהם נפסקו פיצויים נמוכים לתובעים ששמו נקשר בפרשות שליליות בעניינים אחרים, בהם ת"א (שלום ת"א) 47320-08-19 דרור סדן נ' יניב אלבז (פורסם במאגרים 14.02.2021). אך בנסיבות המקרה שלפני, בהתחשב בזמן שחלף ממועד הרשעתו של גדי ועד לפרסום הכתבה הראשונה והשנייה, ומאחר שקשת לא הכחישה את שיקומו של גדי, ואף בהתחשב בפער המשמעותי בין עבירת האינוס, שיוחסה לגדי בפרסומים, אל מול עבירת ביצוע מעשה מגונה בכוח, בה הורשע – אין מקום להסתפק בפיצוי סמלי בלבד לגדי.

ראוי להפנות, בהקשר זה, לפסק הדין שניתן בת"א (שלום ת"א) 38238-05-18 גור פינקלשטיין נ' אבי אשכנזי (פורסם במאגרים 11.11.2021, להלן: "עניין פינקלשטיין"), בו אל מול עברו הפלילי המכביד של התובע, והמוניטין השלילי שלו, מצא לנכון בית המשפט להתחשב בחומרת הפרסום שייחס לתובע מעורבות בפרשה חמורה בה לא היה מעורב. בדומה לעניין פינקלשטיין, גם במקרה שלפני, לצד עברו של גדי והשם הבעייתי שעשה לו, יש להתחשב בחומרת העבירה שיוחסה לו בפרסומים – ללא הצדקה. איני מקבלת את טענת קשת, כי יש להבחין בין עניין פינקלשטיין לבין המקרה שלפני שכן בעניין פינקלשטיין הפרסום ייחס לתובע מעורבות בעבירות בהן כלל לא נחשד, הואשם או הורשע. כפי שהבהרתי לעיל, ייחוס הרשעה באינוס לגדי, שמעולם לא הורשע באינוס, חמור בפני עצמו, ואין בעובדה כי הוא נחשד והואשם באינוס כדי להקנות באופן משמעותי מחומרת הדבר. למעלה מכך, בעניין פינקלשטיין הורשע התובע בעבירות חמורות – קשירת קשר לרצח עד מדינה, ניסיון לשידול לרצח של עדי תביעה, שידול לחבלה חמורה בבן זוגה של גרושתו, שיבוש מהלכי משפט, עבירות נשק והטרדת עדים, ונגזרו עליו 66 חודשי מאסר. בכל זאת, מצא בית המשפט כי הצגתו כמי שנחשד בתכנון רצח ראש התנועה האסלמית ובפיצוץ מסגד חסן בק – מהווה לשון הרע המזכה אותו בפיצוי. אין עסקינן, אם כן, במקרה בו יוחסו לתובע עבירות בעוד הוא ללא רבב, כפי הרושם המשתמע מטענותיה של קשת.

31. בהתאם להוראות סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע, רשאי בית המשפט לחייב בכפל הפיצוי הסטטוטורי, אם יתרשם כי הפרסום נעשה בכוונה לפגוע. לטענת גדי, יש מקום לחייב את קשת בכפל פיצוי, נוכח הכוונה לפגוע בו, העולה מתוכן הפרסומים, אופיים, לשונם, כמו גם מהתנהלות קשת לפני הפרסומים, במהלכים ולאחריהם, לרבות במסגרת ההליך המשפטי.

אך לא התרשמתי מהוכחת "כוונה לפגוע". בהתאם להלכה הפסוקה, המבחנים להוכחת "כוונה לפגוע" לצורך העבירה הפלילית של לשון הרע בהתאם להוראת סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, חלים אף לשם הוכחת "כוונה לפגוע" לצרכי כפל פיצוי לפי הוראת סעיף 7א(ג), האמורה (ראו למשל בע"א 32031-10-12 דגן תקשורת תדמיתית בע"מ נ' הרב אמנון יצחק (פורסם במאגרים 09.05.2013, להלן: "עניין דגן תקשורת"), בפסקה 14). בהתאם, נדרשת הוכחת כוונה של ממש להרע לאחר, המונעת מזדון ורשעות, או ממזימות ארסיות (עניין דגן תקשורת, בפסקה 19, וכן ע"פ 677/83 בורוכוב נ' יפת פ"ד לט(3), 205, 281 – 219). כוונה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

של ממש שכזו לא הוכחה במקרה שלפני. לא התרשמתי כי תוכן הפרסומים ואופיים מלמדים כשלעצמם על כוונה לפגוע כנדרש. אף אין די בהתנהלותה של קשת – קודם לפרסום, לאחריו ובמהלך ההליך, ובכלל זה בסירובה להסיר את הכתבה הראשונה, כמתואר לעיל, כדי להצדיק כפל הפיצוי כנטען.

גדי הפנה לפסק הדין שניתן בת"א (שלום ת"א) 56211-03-16 בנימין נתניהו נ' יגאל סרנה (פורסם במאגרים 11.06.2017), בו הכיר בית המשפט בפרסום פוסט בדף פייסבוק שפרסם עיתונאי, ככזה שנעשה מתוך כוונה לפגוע, באופן המצדיק כפל פיצוי. אך בנסיבות המקרה שם דובר בפוסט שנוסח "בלשון מוגזמת ומוקצנת למעלה מהצורך ומהראוי למה שמתיימר להיות דיווח עובדתי" כדברי בית המשפט (פסקה 251 לפסק הדין). התנסחות זו שונה משמעותית מההתנסחות בפרסומים מושא הליך זה, שהיתה עניינית ונחזתה לדיווח עובדתי, שאף שלא היה נכון, לא היה בו כדי ללמד על כוונה לפגוע כאמור. עוד הפנה גדי לדברי בית המשפט בעניין בן גביר לפיהם "להתנהגות המפרסם טרם הפרסום, בשעת הפרסום, ולאחריו משמעות בעלת משקל בהקשר לסבירות הפרסום. טיב הפרסום ותוכנו גם הם משליכים על סבירות הפרסום" (בפסקה 24). אך זאת אגב דיון בתנאי הסבירות לצורך קיומה של חזקת תום הלב. אין בכך כדי להשליך על ענייננו.

מנגד, אין לקבל הטענה שהעלתה קשת, לראשונה בסיכומיה, כי מתקיימות בה הנסיבות המקלות הקבועות בסעיפים 19(2) ו-19(3) לחוק איסור לשון הרע, שכן היתה משוכנעת באמיתות הדברים שפרסמה בכתבות ולא התכוונה לפגוע בגדי. די בעיתוי העלאת הטענה כדי להביא לדחייתה. למעלה מן הצורך, אין בטענה זו ממש. כפי שהרחבתי לעיל, פרסומיה של קשת לא היו נכונים, ונעשו ללא בדיקה מוקדמת, ולו בסיסית, וללא תשתית ראייתית לנטען בהם. על כן אין די בטענה בעלמא שהעלתה קשת, כי היתה משוכנעת באמיתות הדברים, או כי לא התכוונה לפגוע בפרסומיה.

32. מכלול השיקולים שנבחנו לעיל – חומרת הפרסומים והיקפם, התנהלות קשת קודם לפרסומים ואחריהם, השיהוי בפנייה לקשת ובהגשת התביעה, עברו הפלילי של גדי, והשלכותיו על אומדן הפגיעה בו כתוצאה מהפרסומים – כל אלה מובילים למסקנה, כי יש להעמיד הפיצוי בגין הפרסומים על סך של 25,000 ₪.

סוף דבר

33. אני מחייבת את הנתבעת, שידורי קשת בע"מ, לשלם לתובע מר גדי סבן, סך של 25,000 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום מתן פסק הדין ועד ליום התשלום המלא בפועל.

בנוסף, תשלם הנתבעת לתובע שיעור של ישלם הנתבע לתובע שיעור של 25% מאגרת בית המשפט, כפי ששולמה (כיחס שבין סכום הפיצוי שנפסק לבין סכום התביעה המתוקן), וכן שכר טרחת עו"ד והוצאות משפט בסך של 8,000 ₪.

הסכום הכולל ישולם בתוך 30 ימים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 42936-07-18 סבן נ' שידורי קשת בע"מ

ניתן היום, י"א אב תשפ"ב, 08 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.

פנינה נויבירט, שופטת

